

Nekrológ

SZEGEDI MÁRTON

1933–2002

Szakmai pályafutásának alakulása a hazai klinikai pszichológia utóbbi négy évtizedes története, sűrítve. Töretlen energiával új és új területeken kereste helyét abban a tudományos világban, a pszichológiában, melyben a kompetenciaviszonyok egyensúlya oly törékeny. Ízig-vérig gyakorlati ember, aki mellesleg klinikai pszichológus, pszichoterapeuta, szakértő volt.

A beteg emberekkel való foglalkozásban, pszichoterápiás kapcsolataiban bontakozott ki igazán az a megtartó erő, amelyet tanárként is oly hatékonyan működtetett. Az általa vezetett tanítványok biztonságot nyújtó közelségében felnövekedtek, saját karrierjük építésébe kezdtek, de tanácsokért, megerősítésért, jó szóért, biztatásért, segítségért mindig visszatérhettek. Széleskörű szakmai tudása, tiszta logikája, szenvedélyes szakmaszeretete a vitákban olykor kíméletlen kritikára ragadtatta, hiszen amit önmagától magas szinten elvárt, azt várta el másoktól is. Szegedi tanár úr nélkül nem születhettek volna meg azok az egész világon egyedülálló tanulmányok – a gyermekkori fertőző gyermekkénulás következtében vastüdőbe kényszerülő fiatalok sorsának követése –, amelyekben objektív eszközökkel hasonlították össze a légzésbénultak mentális fejlődését az egészséges kortársakéval.

Szegedi Tanár Úr úttörő munkája, a minden pszichológus polcán ma is megtalálható *Az intelligencia mérése* című könyve 1971-ben még a pszichiátria védelmében jelenhetett meg. Ez a mű a hazai pszichodiagnosztika mérföldkövét jelentette. A teljesítményleszték és más statisztikai megalapozottságú eljárások kidolgozásának, bemérésének stabil viszonyítási pontjává vált, a nemzetközi pszichodiagnosztikai tesztek hazai átvételének lehetőségét teremtette meg. Kandidátusi disszertációjában kísérte meg a személyiségfeltételű maladaptív viselkedések fejlődéstörténetének szintézisét adni. Ez a dolgozata is kifejezetten gyakorlati indíttatású volt, s egyenes úton vezetett az igazságügyi szakértői tevékenységhez, melyet 1976-tól végzett. Az, hogy ma az igazságügyi pszichológusok tevékenységét módszertani levél szabályozza, s a jövőben szakvizsgához kötött lehet, az ő törekvéseinek megvalósulása. Szakértői gyakorlatában eddigi pályafutásának minden tapasztalatát jól tudta kamatoztatni, s már dolgozott az új kézikönyvén, a személyiségvizsgáló eljárások olyan adaptálásán, melyek nemcsak a klinikai gyakorlatot, de az igazságügyi szempontokat is jobban szolgálják. Ez a munka azonban – mint oly sok más – befejezetlen maradt.

Közben fáradhatatlanul oktatott a bölcsészkaron, majd a budapesti orvosegyetem keretei között, a Pszichiátriai Klinikán. A több évtizedes magas szintű elméleti és gyakorlati oktatás után, a klinikai pszichológia hazai alapjainak egyik megteremtőjeként egyetemi tanári kinevezést nyert.

Az igazi elismerés azonban nem az igazságügyi klinikai pszichológiai szakképzés megindítása volt számára, hanem az, hogy a Pázmány Péter Tudományegyetemen megvalósulhatott a régi álma: fiatal, lelkes pszichológushallgatókat oktatott, bevezethette őket a pszichológia rejtelmeibe. Töretlen hite, kitartása meghozta gyümölcsét, személyes tapasztalataira épült hatalmas tudását átadhatta a jövő pszichológusainak.

Ekkor érte a halál – gyorsan és váratlanul. Óriási úrt hagyott maga mögött. Az utolsó pillanatig dolgozott, tervezett, tanított és gyógyított, előző nap még előadásokat tartott. Nehéz volt vele lépést tartani. Kedves Tanár Úr, búcsúzunk Tőled.

A tanítványok nevében:

Czenner Zsuzsa, Horváth-Szabó Katalin, Pataki Ilona